

Samanyolu Gökadası'nın Yeni Komşuları

Tuba Sarıgül

http://www.ast.cam.ac.uk/~ws15/tes_sats_notex.jpg
V. Belokurov, S. Koposov (IoA, Cambridge) - Fotoğraf: Y. Beletsky (Cambridge Observatories)

Cambridge Üniversitesi'nden bilim insanları Samanyolu Gökadası'nın etrafında hareket eden dokuz yeni cüce gökada keşfetti.

Cüce gökadarlar, evrende en yaygın bulunan gökada türü olmalarına rağmen, kütlelerinin ve parlaklıklarının düşük olması nedeniyle tespit edilmeleri hayli zordur. Ancak boyutları Samanyolu Gökadası ile kıyaslanabilir olan gökadarlar arasında Samanyolu'na en yakın gökada olan Andromeda, gökadamızdan yaklaşık 2,5 milyon ışık yılı uzaktayken, en yakın cüce gökadanın gökadamızın merkezine olan uzaklığı yaklaşık 42 bin ışık yılıdır.

Sonuçları *The Astrophysical Journal* dergisinde yayımlanan araştırmada bilim insanları yeni keşfedilen dokuz gökadanın üçünün cüce gökada özelliklerine sahip olduğunu, altısının ise hem cüce gökada hem de küresel yıldız kümesi özellikleri gösterdiğini belirledi. Yeni keşfedilen cüce gökadarların Samanyolu

Gökadası'na olan uzaklıkları 95 bin ışık yılı ile 1 milyon ışık yılı arasında değişiyor. Parlaklıkları ise Samanyolu Gökadası'nınkinin yaklaşık milyarda biri kadar.

Araştırmada yeni keşfedilen cüce gökadarların, yakın zamana kadar Samanyolu'na en yakın cüce gökadarlar olarak bilinen Macellan Bulutları'nın çevresinde yoğunlaştığı belirlendi. Bilim insanları yeni keşfedilen cüce gökadarların geçmişte Büyük ve Küçük Macellan bulutlarının çevresinde hareket ediyor olabileceğini düşünüyor.

Gökadamızın çevresinde kuramsal olarak binlerce cüce gökada olduğu tahmin edilse de, bu araştırma 2006 yılından sonra gerçekleşen ilk cüce gökada kümesi keşfi olma özelliği taşıyor.

IMAGINARY Açık Matematik Ağı

Özlem Kılıç Ekici

Matematiği sevenler ve matematiği daha iyi anlamaya çalışanlar için etkileşimli bir internet platformu hizmet vermeye başladı.

matematiğin gözünden
IMAGINARY

$$0 = (x^4 + y^4 + (z - 3,2)^2 + 0,4) - (0,8 \cdot (x^2 + y^2) + 0,021 \cdot (z + 0,74)^2 - 0,54 \cdot (z + 0,74)^2 - 0,88)$$

www.imaginary.org/tr

IMAGINARY açık matematik, Oberwolfach Matematik Araştırma Enstitüsü tarafından oluşturulmuş ve dünyanın her yerinden işbirlikleriyle günden güne gelişen, genişleyen etkileşimli ve dinamik bir internet platformu. Sadece matematikçiler değil, tasarımcılar, sanatçılar, mimarlar ve yaratıcı işlerle uğraşan herkes için fikir, yazılım, görseller, film ve metinlerle dopdolu olan www.imaginary.org/tr, 21. yüzyıl interaktif öğrenme teknolojilerini kullanarak çoklu zekâyı ve yeni ilişkilendirme biçimlerini harekete geçiren ilginç bir deneyim.

Dünyada 30'u aşkın ülkede etkinlikler ve 125'ten fazla ücretsiz sergi ile 1 milyonun üzerinde ziyaretçiye ulaşan ve 17'den fazla dilde içerik, 15 GB üzerinde açık kaynak etkileşimli matematik içeren IMAGINARY açık matematik ağına artık Türkçe'de de ulaşılabilir.

"2014 Alman-Türk Bilim Yılı" kapsamında başlayan işbirliği ile Türk Matematik Derneği (www.tmd.org.tr) ve İstanbul Matematiksel Bilimler Merkezi (www.imbm.org.tr) girişimiyle Türkiye'ye gelen IMAGINARY açık matematik, sadece bir internet ağı değil, aynı zamanda "IMAGINARY-matematiğin gözünden" adlı gezici sergiyi de içeriyor (www.imaginary.org/tr/exhibition/matematigin-gozunden-imaginary).